

Ко, где, како и зашто – аспекти савремених миграција у иностраној и домаћој етнологској/антрополошкој литератури (2)

Наслов темата указује на то да постоје различити аспекти миграција, као и на то да се миграције могу истраживати са различитих аспеката. Избор аспекта са којег ће се истраживати одређена миграција или више њих истовремено условљен је разноврсним факторима. У том погледу постоје извесне разлике између научних дисциплина у теоријском и методолошком приступу. Такође, избор аспекта који ће се истраживати, као и теоријско-методолошког апарат који ће се примењивати у истраживању, не представља константу. Он у знатној мери кореспондира са научном политиком и дискурсом који у датом периоду фигурира као *mainstream* у оквиру одређене дисциплине.

О томе како су започета и којим су се правцима кретала истраживања миграција у домаћој етнологији и антропологији сазнајемо из текста М. Лукић Крстановић. Текст је значајан из више разлога, а пре свега због тога јер документовно и аналитички проблематизује питање научне политике Етнографског института САНУ и њен утицај на истраживање миграција.

Истраживање миграција мањинских заједница које живе на простору Србије тема је која није често улазила у фокус досадашњих етнологских и антрополошких истраживања миграција у Србији. Текст Ј. Ђорђевић Црнобрња представља пример истраживања миграција у оквиру једне такве заједнице. Економске и политичке миграције Горанаца крајем 20. и на почетку 21. века индикативне су за разумевање утицаја спољних чинилаца, пре свега рата и политичких промена у Србији, на појаву одређене врсте миграција.

О томе како ратна збивања могу да утичу на миграције појединаца и породица и какве последице таква врста миграција може имати – како за мигранта тако и за заједницу имиграције, сазнајемо из текста Д. Петровић. Аутор је настојао да кроз анализу аутобиографске грађе направи искорак у погледу антрополошког приступа проблему избеглица и избеглишта, те да размотри разлоге континуираног постојања „доминантног“ дискурса и одређених стереотипа који се појављују на друштвеном и институционалном нивоу у вези са поменутиим феноменом.

Г. Благојевић у свом раду показује како миграције могу да утичу на промену састава верских заједница, конкретно – евангеличке методистичке цркве у Банату. Уједно указује и на могућност истраживања мисионарства као посебног вида радних миграција. У питању је тематика којој такође није била посвећивана нарочита пажња у оквиру досадашњих етнологских и антрополошких истраживања миграција у Србији.

Сваки текст у тематику је од посебног значаја не само зато што доприноси континуитету етнолошких и антрополошких истраживања миграција у оквиру Етнографског института САНУ, већ и због приступа који се примењује у разматрању појединих аспеката миграција. На тај начин се приспитују постојеће концепције и контекстуализације, што је свакако важно за даља истраживања савремених миграција –како у оквиру етнологије и антропологије тако и у оквиру других хуманистичких и друштвених дисциплина.

Овом приликом се искрено захваљујем свим ауторима на сарадњи и настојању да својим текстовима допринесу научној валоризацији проблематике која представља топус овог темата.

Јадранка Ђорђевић Црнобрња
Уредница темата